

LUD

Jedynе pismo polskie w Brazylii wychodzące dwa razy na tydzień.

Wydawca i Redaktor: Kładez Jan Pałka

Redakcja i Administracja otwarte są codziennie (prócz niedziel i świąt) od 8-11 godz. rano i 1-5 godz. po południu.

PRENUMERATA: W Brazylii 10\$000 zgóry, półroczna 6\$000; za przesyłkę osobną, nie we wspólnych paczkach, dopłaca się 3\$000; w Argentynie 6 pezów; w Europie 3 dolary; w Ameryce Południowej 2-50 dolary; w Urugwaju 3 pesy urugwajskie.

Adres Redakcji „Ludu”: Kurytyba — Aven. Dr. Jayme Reis 583
Adres dla listów: Kurytyba — Caixa Postal 155 — Paraná, Brasil
Adres Telegraficzny: Lud Kurytyba

Ceny ogłoszeń: — Ogłoszenia tylko zgóry płatne.
Do 3 cm. szerokości przez 1 łam do 3 razy 5\$000
Od 1 „ „ „ „ za każdy raz na stronie ogłoszeń 3\$000
Od rocznych ogłoszeń (zgóry zapłaconych na stronie ogłoszeń 40 proc. zniżki
Od nekrologów 4 cm. szerokości przez 1 łam 3\$000
Ogłoszenia w tekście według umowy.

„O POVO“ -- Jornal polono bisemanal

Cena numeru 300 rejsów.

W KURYTYBIE do nabycia w sklepach pp. Domańskiego, Krsztanowskiego, R. Plekarsza — Kubisa. W kiosku przy ul. 15 de Novembro (róg ul. Fl. Peixoto).

Bohaterowi z błękitnych stref

Niezwykły entuzjazm i radość ogarnęła Polonję Kurytybską, na wieść, że słynny lotnik, nasz rodak, kapitan Skarżyński, zwycięzca Oceanu, przyleci na swym „białym ptaku” do Stolicy Polonji Polskiej — Kurytyby.

Entuzjazm rośnie z godziną na godzinę, zatacza coraz szersze kręgi, udziela się całej ludności kurytybskiej bez względu na narodowość.

Raz po raz przechodząc zwraca wzrok na wschód; uszy nadsłuchują odgłosów motoru, oczy wypatrują punkciku na błękitnym stropie nieba.

Jeszcze nie jedzie!

Ale, może nadleci? lada chwila! Wszak co znaczy taka przesterzeń, jaka dzieli jedną stolicę od drugiej, dla stalowego ptaka, który przelatuje ponad oceanami.

Toteż wszyscy w pogotowiu! A tymczasem, ten i ów niecierpliwie się przeczeka gazety rioskie w nadziei, że wyczyta tam nowe pochwały i uznania dla naszego bohaterskiego lotnika. I oto znajdują Czytelnik takie ustępy:

Lotnik kapitan Skarżyński za pośrednictwem Poselstwa Polskiego w Rio nadesłał do prasy następujące oświadczenie:

„Mój wyjazd z São Luiz z Senegalu był poniekąd tajemniczy. Otrzymałem — oświadczył dzielnemu lotnik — pozwolenie na odbycie lotu z Lyonu we Francji do São Luiz lub odwrotnie; nie miałem upoważnienia urzędowego na przelot Atlantyku. Mówię „urzędowego”, ponieważ postanowiłem dokonać lotu z chwilą, gdy zaopatrzyłem się w wizę paszportową w konsulacie brazylijskim w Warszawie. Zresztą wiedziałem doskonale, że rząd brazylijski udzielił upoważnienia już innym lotnikom, moim rodakom, którzy zamierzali dokonać podobny lot do mojego i lecieć ponad terytorjum brazylijskim.”

WIATRY MORSKIE PRZEJAZY LOTNIKOWI POLSKIEMU.

Kapitan Skarżyński opowiada, że w czasie podróży oceanicznej natrafił na korzystny kierunek wiatru. Po wyjeździe swym z miejscowości São Luiz w Senegalu (Afryka) lotnik Skarżyński napotkał na wysokości 500 metrów pomyślne wiatry, jednakże na tej samej wysokości panowała gęsta mgła. Toteż chcąc wykorzystać przychylne wiatry, bohaterski lotnik zmuszony był lecieć w strefie zamglonej i następnie przebił się do strefy spokojnej, w której natrafił na deszcz; unikał ich wznosząc się wyżej. W tych to warunkach lotnik

Kap. Skarżyński dziękuje za gratulacje

Konsulat Generalny R. P., komunikuje, iż otrzymał od Kapitała Skarżyńskiego z Rio de Janeiro depeszę następującej treści:

Rio — 13 V. godz. 19. „Proszę umieścić w prasie polskiej, że wobec wielkiej ilości depesz i listów gratulacyjnych lotu, otrzymanych od Polaków w Brazylii, nie mogę oddzielnie odpowiedzieć, wyrażam tą drogą instytucjom, organizacjom i osobom, gorące podziękowanie za okazaną serdeczność — Skarżyński.”

ZDOBYTE BŁĘKITY

Gdzie przedem ptak tylko dosięgał skrzydłami
Tych sfer bezgranicznych i dali tych mglistych,
Dziś nieba bezkresów Jesteśmy panami,
Władcami dróg srebrnych i szlaków wieczystych.
Gdzie przedem wzrok tylko nasz błędził
W tęsknocie
I śledził zazdrośnie swobodny bleg chmury
Dziś wielkie muśliny targamy jej w locie
I dalej płyniemy, wciąż dalej w lazurę.
Wciąż dalej płyniemy na podbój błękitu
I w coraz mooniejsze zbroimy się loty.
Myśl ludzka pomysłów dosięgłaż zenitu,
Zbliżyła ku ziemi niebiosów strop złoty!

Aeroplan

Nie wiedzieć skąd wypłynął
Na nieba jasny szlak,
Błękitną profać toń,
Nad miastem krąg zawinął
Srebrzysty wielki ptak.

W nieznane pomknął dale,
Błękitną profać toń,
Roztracił chmur opale,
Wciąż wyżej wznosząc skręć.

I zginał w blaskach słońca
Jak okręt pośród fal,
Pognąta myśl tęskniąca
W ślad za nim — w siną dal...

Kto umknął w maszynie
(srebrnej)
Skąd, poco, leciał, gdzie?
Co szukał hen w podniebnej
Krajinie?... Kto to wie?...

Skarżyński dosięgnął około godziny 10 minut 40 sekund morskich São Pedro i São Paulo. Na burzę natrafił tuż u wybrzeży Brazylii koło przylądka São Roque.

Wyjeżdżając z São Luiz w Afryce o godz. 22 minut 10 dosięgnął lądu brazylijskiego nazajutrz o godz. 16 minut 15.

SETKI TELEGRAMÓW Z ŻYCZENIAMI

Lotnik kapitan Skarżyński po dokonaniu lotu oceanicznego otrzymał setki telegramów z życzeniami z różnych stron świata.

MINISTERSTWO KOMUNIKACJI W POLSCE PRZYJAZNE NAGRODĘ

Ministerstwo Komunikacji na wiadomość o przelocie kap.

Na podbój

Coraz wyżej, coraz dalej
Lećmy w nieba jasne tonie,
W dal błękitną, gdzie odwieczna
Tajemnica bytów płonie.

Poza mgły i chmury czarne
Wzbiłmy się orłami loty,
Na zwycięstwo stref podniebnych
W róg uderzmy szczerozłoty.

I wygramy hymn radosny
Niosąc bander swych szmaranie
W dal przymgloną, gdzie ładzące
Złotej doli lśnią zaranie.

Coraz wyżej, coraz dalej
Nieśmy śnieżne znamie chwały
By skrzydłami złoczyli kręje:
Z Ziemią Krzyż — Orzeł Biały.
K. Sas-Witwicki.

Skarżyńskiego przez Ocean, przesłało mu telegram z życzeniami oraz udzieliło mu nagrodę w wysokości 15.000\$000; Bank Polski w Warszawie otworzył lotnikowi konto pożyczkowe.

MINISTER LOTNICTWA FRANCJI SKŁADA ŻYCZENIA POLSKIEMU LOTNIKOWI

Minister Lotnictwa Francji p. Pierre Cot nadesłał na ręce lotnika polskiego kapitana Skarżyńskiego następujący telegram:

„Dokonał Pan wspaniałego czynu, zdobywając światowy rekord odległości w linii prostej dla lekkich samolotów, dokonując przelotu przez Północny Ocean Atlantyczny.

Wielki ten sukces wstawia lotnictwo polskie. Z satysfakcją w imieniu lotnictwa francuskiego i moim własnym przesyłam Panu szczerze gratulacje.

GRATULACJE I MEDAL ZŁOITY Z PARAŃSKIEGO KLUBU LOTNICZEGO.

Parański Klub Lotniczy, którego prezesem jest kapitan Miguel Blasi, znany Kolonji Polskiej, ponieważ towarzyszył jako przyboczny adiutant p. Ministrowi Grabowskiemu w czasie ostatniego jego pobytu w Paranie, nadesłał na ręce p. Ministra Grabowskiego życzenia z okazji szczęśliwego przelotu lotnika kapitana Skarżyńskiego przez Ocean Atlantyczny. Nadto Klub ten postanowił ofiarować dzielnemu lotnikowi naszemu złoty medal.

WIZYTA U SZEFA RZĄDU.

Lotnik Skarżyński złożył wizytę ubiegłej soboty Szefowi Rządu Tymczasowego Dr. Getulio Vargasowi w pałacu Cattete. Dzielnego lotnika przedstawił Szefowi Rządu brazylijskiego Minister Dr. Grabowski, Poseł Rzeczypospolitej Polskiej w Rio.

Pilot Skarżyński złożył Szefowi Rządu podziękowanie za wysłanie swego przedstawiciela na boisko Campo dos Affonso w chwili jego przyjazdu.

Następnie Minister Grabowski i lotnik Skarżyński udali się do pałacu Itamaraty, gdzie w nieobecności ministra Spraw Zagranicznych p. Mello Franco, zostali przyjęci przez ministra Cavalcante de Lacerda, Generalnego Sekretarza.

Kiedy przyleci do Kurytyby kapitan Skarżyński?

— Kiedy przyleci? Kiedy przyjeżdża? — padają pytania, na które nikt nie może dać pewnej odpowiedzi.

Według ostatnich wiadomości nadeszłych z Rio de Janeiro lotnik, kapitan Skarżyński przyleci na swym „białym ptaku” do Kurytyby nie wcześniej jak w przyszłą sobotę lub niedzielę.

WIADOMOŚCI Z POLSKI I O POLSCE

Uformował się nowy rząd

Istnieje zwyczaj, że po wyborach nowego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej cały rząd gremjalnie podaje się do dymisji. Tak też się stało po przeprowadzeniu wyborów na prezydenta Polski: poprzedni gabinet wraz z premierem Prystorem podał się do dymisji. Prezydent Mościcki przyjął dymisję ministrów.

Utworzenie nowego rządu powierzono p. Jędrzejewiczowi, który w poprzednim gabinecie dzierżył tępek ministra Wyzna-

Religijnych i Oświecenia Publicznego.

P. Jędrzejewicz sformułował rząd, zapraszając te same osoby, które były w poprzednim rządzie; wyjątek stanowi tylko Ministerstwo Rolnictwa, które w miejsce ustępującego ministra Ludkiewicza zajął p. Nakoniecznikoff, który dotąd był podsekretarzem Stanu.

Nowy rząd w niczem nie zmieni linii polityki poprzedniego rządu.

Nowa Linja Okrętowa

Z Warszawy donoszą, że szwedzka kompanja okrętowa „Johnson Lines” otworzyła stałą komunikację pomiędzy Gd-

nią a portami Rio de Janeiro, Santos, Victoria, Bahia i Buenos Aires. Okręty będą kursować na tej linii raz w miesiącu.

BOŻE COŚ POLSKĘ. U PAPIEŻA Serdeczna audjencja studentów polskich

Ojciec święty przyjął w sali tronowej pielgrzymką stowarzyszenia akademickiego „Odrodzenie”.

W długim, serdecznym przemówieniu, Papież wyraził zadowolone i ojcowską radość z tak licznej reprezentacji drogiej jego sercu Polski, z którą łączą go szczególne silne węzły.

Papież dumny jest, że wśród przedstawicieli licznych narodów obecnych w Rzymie na początku Roku Świętego, nie brak jest reprezentantów Pol-

ski, którą poznał tak dobrze jeszcze jako nuncjusz w Warszawie.

Papież udzielił następnie błogosławieństwa członkom pielgrzymki i całej Polsce a w szczególności biskupom, klerowi świeickiemu i zakonnemu, rządzącym i rządzonym.

Papież wysłuchał śpiewu „Boże coś Polskę”, poczem pożegnał pielgrzymkę po polsku wypowiedzianymi słowami: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”.

UCZESTNIKÓW POWSTANIA STYCZNIOWEGO UBYWA

W Lublinie zmarł powstaniec, starzec 107-letni. Był on s. p. Jan Bryliński. Żył sto lat. — W Ciepielowie w powiecie Iżmickim zmarł s. p. Antoni Łasz-

czak, starzec 107-letni. Był on ostatnim żyjącym powstaniec z tego powiatu.

TRAGICZNA WYPRAWA PO ZŁOTO ROSYJSKIE

Pod Częstochową, we wsi Brodzie, wieśniacy, trudniący się rybołówstwem, zawadzili o jakiś przedmiot. Po wyłowieniu okazało się, iż jest to stary kufier, niestety wewnątrz zupełnie pusty. Stugębna fama rozniosła jednak, iż w pobliżu w rzecze znajdują się zatopione przez Rosjan skarby. Znalazł się amator skarbow, 28-letni Władysław Bednarski, który w nocy wyruszył małą łódką w poszukiwaniu złotego runa. W pewnej chwili widać było w wodzie błyski, widać było, stracił równowagę i wpadł do wody, a wywrócona łódka przykryła go. Bednarski nie mogąc wydobyć się z pod łódki zatonął.

Początkowo rodzice i wujemniczeni wyprawą Bednarskiego wieśniacy sądzili, iż znalazł on poszukiwany skarb i pojechał z nim gdzieś w dalsze okolice. Dopiero później gdy wyłowiono jego trupa z wody cała historia poszukiwania złota wyjaśniła się.

Z Brazylii

ZWIEDZANIE BRAZYLII.

Szef Rządu Tymczasowego podpisał dekret regulujący zwiedzenie interjoru Brazylii przez ekspedycje krajowe i oudzioziemskie.

NOWA LINJA LOTNICZA S. PAULO — PARANA — S. CATHARINA.

Z inicjatywy grupy przemysłowców parańskich i kataryńskich została utworzona Kompania Lotnicza «Lloyd Iguassú»; kompania ta utworzyła linię komunikacyjną pomiędzy Stanami: São Paulo, Parana i Santa Catharina.

INTERWENTOR UKARAŁ NIEGŁOSUJĄCYCH URZĘDNIKÓW.

Z Belem (Stan Pará) donoszą, że interwentor federalny major Magalhães Barata wydał dekret polecający dyrektorom urzędów stanowych i municipalnych przeprowadzić badania, którzy urzędnowie nie głosowali i wymierzyć im karę w postaci grzywny ich zarobku jednodniowego. Interwentor wydając dekret oparł się na tej podstawie, że dzień 3 go maja został ogłoszony przez Rząd Tymczasowy za wolny od pracy, nie dla odpoczynku, lecz dla spełnienia obowiązku obywatelskiego.

TYSIĄCE WORKÓW KAWY NA ZNISZCZENIE.

Z Rio donoszą, że ilość kawy tak zwanej wyeliminowanej i przeznaczonej przez Krajowy Departament Kawy na zniszczenie wynosi do dnia 30 kwietnia b. r. 16.563.237 worków.

Paraná

OBCHÓD KONSTYTUCJI 3-go MAJA W SANTA CANDIDA.

Ubiegłej niedzieli, dnia 14 b.m., odbył się w podkurytybskiej kolonii Santa Candida uroczysty obchód ku uczczeniu 142-iej rocznicy ogłoszenia Konstytucji Majowej.

Obchód rozpoczął się nabożeństwem, celebrowanem przez ks. proboszcza, Jana Wiśniewskiego, który również wygłosił kazanie okolicznościowe.

Po nabożeństwie wszyscy zebrani udali się w pochodzie, ze sztandarami i orkiestra na czele, do lokalu Tow. Św. Wojciecha, gdzie został wykonany dalszy ciąg programu uroczystości.

Przemówienie o Ustawie Majowej i jej znaczeniu dla Narodu Polskiego wygłosił ks. proboszcz, zachęcając uczestników obchodu, aby, idąc śladami wielkich twórców Konstytucji Majowej, szerzyli oświatę, popiera-

»W interjorze« powstają nowe budynki szkolne i towarzyskie

Iratí — Mallet — Rio Claro — Lagoa — Antonio Olyntho

Choć czasy ciężkie i ludzie ogólnie narzekają na brak pieniędzy zwłaszcza na kolonjach, mimo to w wielu miejscowościach powstają nowe budynki, a nawet gmachy, wznoszone ofiarnością przeważnie publiczną.

I tak w Iratí polskie Siostry Miłosierdzia budują wielką szkołę, którą śmiało nazwać będzie można gmachem. Dotychczas położono fundamenty. Także w Iratí powstaje obszerna kościół brazylijski.

W Marechal Mallet w kościele polskim ustawiono niedawno wspaniałe ołtarz sprowadzony z Porto Alegre. Wspaniałymi myślami fundatorów tego daru są: p. A. Jaras wraz z swą małżonką Małgorzatą, oraz synowie Wiktor i Józef. Cześć ofiarnym parafianom!

W Rio Claro buduje się Dom Ludowy; jest to obszerny budynek 21 metrów na 11 metrów. Będzie służył całej Kolonii na zjazdy i zebrania. Budynek czeka na pokrycie i uroczyste poświęcenie.

Tuż pod Św. Mateuszem w

miejscowości Lagoa staraniem kilku naszych rodaków, a zwłaszcza pp. Ludwika i Leona Nardolnych, zbudowano obszerny budynek szkolny wielkości 20 m. x 9 m.

W nowej szkole, której nadano nazwę «Szkoła im. Stefana Batorego», uczy p. prof. Wincenty Stoporzyński.

Również na kolonii Iguassu pod Mateuszem koloniści odnowili budynek szkolny.

W Antonio Olyntho, gdzie niedawno powstała szkoła polska i uczy w niej p. Stanisław Wielech, koloniści budują nową plebanję, bo dawną przerobiono na szkołę.

Tak więc, choć w niektórych miejscowościach upadają szkoły polskie, to jednakże na ich jakby miejsce powstają nowe w innych kolonjach, gdzie rodacy nasi choć niekiedy w bardzo ciężkich warunkach doceniając lepiej potrzebę szkoły, towarzysystwa, zdobywając się naprawdę na wielki wysiłek, nie szepczą ciężko zapracowanego grosza na dobre cele.

»Majloch I. król farmazonów«

Jeszcze przed kilku laty, gdy przez Warszawę przejeżdżało mnóstwo emigrantów, policja warszawska miała wiele kłopotu z niezwykle obrotowym «farmazonem» tj. sprzedawcą fałszywych brylantów żydem Majlochem Boberem, który sprzedawał naiwnym emigrantom szlifowane szkiełka jako brylanty z carskiej korony Mikołaja II. Bober nabrał na takie brylanty z carskiej korony kilkakset osób, a koledzy po fachu ukoronowali go jako «Majlocha I. króla farmazonów».

Tego samego zdania byli również o Majlochu władze śledcze, które wytoczyły mu 21 spraw o oszustwo. Korzystając ze zwolnienia go za kaucją, Bober uciekł do Niemiec i osiedlił się w Hamburgu, gdzie w dalszym ciągu oszukiwał emi-

grantów. Widocznie i w Hamburgu popyt na brylanty z carskiej korony był moony, skoro Bober po pewnym czasie założył sobie knajpę w parcie Hamburgu. Zapewna zapomniaby Bober zupełnie o Warszawie, gdyby nie przewrót hitlerowski w Niemczech. Oto banda hitlerowców wtargnęła również i do knajpy Bobera, którą całkowicie zdemolowała, a właściciela tak poturbowano, że ledwo uszedł z życiem.

Onegdaj Bober wrócił do Warszawy i sam oddał się w ręce władz, mówiąc, że woli odsiedzieć tutaj zasłużoną karę w więzieniu niż znajdować się na wolności w Niemczech. Bobera zwolniono jednak i oddano pod dozór policji do czasu rozprawy.

jąc szkołę polską oraz pisma i książki polskie.

Następnie dzieci szkolne, pod kierownictwem Siostry nauczycielki, wykonały bardzo udanie kilka deklamacyj, przeplatanych pięknymi śpiewem, połączonym z gimnastyką rytmiczną. Występy działwy szkolnej przypadły do serca wszystkim, niezwyklicznie zebranych gościom, to też mali artyści nagrodzeni zostali oklaskami i słodyczkami.

Na zakończenie uroczystości ks. proboszcz Jan Wiśniewski, wyraził w Imieniu zarządu Towarzystwa, serdeczne podziękowanie Siostrze Rodziny Marii za czynienie się do uświetnienia Obchodu zaś wszystkim obecnym za wzięcie tak licznych udziału w uroczystości.

Wieczorem tego samego dnia odbyła się w domu Towarzystwa zabawa taneczna.

WYNIK GŁOSOWANIA DO KONSTYTUANTY JESZCZE NIE JEST USTALONY.

Prace nad ustalaniem wyniku głosowania w dniu 3 go b. r. w Paranie jeszcze nie zostały ukończone; stąd i lista deputowanych do Konstytuanty nie jest jeszcze ustalona. Dotychczas pewna jest kandydatura generała Raul Munhoza; również przejdzie Dr. Lacerda Pinto, który najwięcej w drugiej turmie otrzymał głosów; prawdopodobnie zostanie wybrany także Antonio Jorge Machado, który otrzymał największą ilość głosów po Dr. La-

cerda Pinto. Natomiast czwarta kandydatura waha się pomiędzy pułkownika Plinio Tourinho, który może przejść na podstawie obliczenia pierwszej turmy, lub też w drugiej turmie, porucznik Idelio Sardenberg.

Generał Raul Munhoz i Dr. Lacerda Pinto zostali wybrani głosiłi partji rządowej i Ligi Katolickiej.

POSZUKIWANIE ZŁOTA.

Z Rio donoszą, że rząd federalny udzielił pozwolenia firmie Affonso H. Guakel na rozpoczęcie poszukiwań i prac kopalnianych związanych z poszukiwaniem żył złota w miejscowościach Marumbi, Barretos i Retiro w municypjach Morretes i Antonina.

KURYTYBA PRZYJAZD MINISTRA PRACY.

Ministerstwo Pracy powiadomiło Interwentora Parany, że przyjazd ministra Pracy do Stanu Parana został odłożony.

FIRMA JÓZEF DOMAŃSKI I S-KA.

Dowiadujemy się, że znany skład «Marcin Schinda i Spółka» na placu Tiradentes przemienił się na Spółkę, której współnikami są pp. Józef Domański, Józef Waberski i Michał Duran. Obecnie firma będzie nosić nazwę, Józef Domański i Spółka.
Nowej firmie życzymy «Szczęść Boże».

ŚWIETNE PIWO. BOCK — BIER — BODE.

Znany Browar w Kurytybie «Atlantica S. A.» wierny swej tradycji wypuścił w tych dniach nowe, specjalne na czas Jesienny bardzo smaczne piwo «Bock — Bier — Bode».

Piwo marki «Bode» jest wyrobiane z najlepszego materiału jak również według najnowszych środków technicznych i dlatego też jest ono najlepszym dla zdrowia i najprzyjemniejszym w smaku.

Rio Grande do Sul

GRASUJE GRYPA.

Z Porto Alegre donoszą że od kilku dni grasuje tam silna grypa. Niemal każdy lekarz ma w swej opiece lekarskiej 8—10 pacjentów chorych na grypę.

ZAJŚCIA W GUARANI.

Donoszą nam z Guarani, że na zebraniu Centralnego Towarzystwa Rolniczego w dniu 9 kwietnia przyszło do przykrych zajęć, które zakończyły się spisaniem protokołu przez Subprefekturę.

GŁĘBOKI SEN.

W Porto Alegre niejaki Nicola Mossene zasnął tak mocno, iż nie obudził się nie tylko gdy sznur przekopywał sobie dziurę w murze, ale nawet wtedy gdy zabrał się do obgryzania ucha śpiącego.

Gdy wreszcie dzwiny «śpioch» obudził się musiał udać się do szpitala, ażeby zaopatrzyli mu pogryzione i krwawiące ucho.

ISKIERKI Z BRAZYLII

— Minister Osvaldo Aranha przygotowuje projekt podatku kawalerskiego.

— Do S. Paulo powrócili polityczni wygnańcy p. Ataliba Leonel i pułkownik Pedro Dias de Campos były dowódcą Policji paulistańskiej.

— Interwentor Stanu Amazonas p. Rogero Coimbra podał się do dymisji.

— Interwentor Stanu Pará zawiesił dziennik «Folha do Norte».

— J. E. Ks. Arcybiskup Jan Franciszek Braga odbędzie wizytę pastorałną w przyszłym czwartek i piątek w Paranaгуа.

ISKIERKI

— Dolar amerykański spada; w Warszawie dolar spadł o pół złotego.

— Książę Fryński za uchylanie się od płacenia podatków został skazany przez sąd na karę 6 milionów złotych.

— W Niemczech gdy nastąpił rząd Hitlera fabrykanci rozprzeczali 12 milionów sztandarów, 10 milionów odznak i 2 miliony pochodni.

— Według ostatnich statystyk, liczba żydów rozszaniych po całym świecie wynosi 15 milionów głów. Największe skupienie ludności żydowskiej znajduje się w Polsce, bo 2.829.456 żydów.

— Do Polski przybyła delegacja przedstawicieli sowieckich organizacji gospodarczych.

— W Rumunii wybuchły rozruchy przeciwydowskie.

LOTNIK KAPITAN SKARŻYŃSKI PRZYBĘDZIE DO KURYTYBY W PRZYSZŁY PO-NIEDZIAŁEK

Przyjazd lotnika, kapitana Skarżyńskiego do Kurytyby, wskutek ciężkich uroczystości urządzanych w Stolicy Brazylii na cześć naszego bohatera, ulegnie odroczeniu.

Kapitan Skarżyński przybędzie do Kurytyby dopiero w przyszły poniedziałek.

Telegramy

— W Warszawie przed trybunałem sądowym stanęło 21 osób oskarżonych o szpiegostwo na rzecz Rosji. Dzielwięc osób zostało uniewinnionych reszta została skazana na więzienie od 4—14 lat.

— W Gdańsku hitlerowcy zajęli budynek Związków Zawodowych i dokonali napadu na redakcję dziennika «Dantziger Volkstimme».

— Lotnik francuski Mermoz dokonał na swym samolocie «Arc en Ciel» (Tęcza) przelotu przez Ocean z Natalu do Dakaru.

— Do Nowego Jorku przybył ambasador Assis Brasil, przedstawiciel Brazylii na Światową Konferencję Gospodarczą.

— Wojska japońskie atakują pozycje chińskie.

— Kanclerz Hitler zamierza udać się do Włoch na kilka dni.

KRYZYS POMARAŃCZOWY W HISPANII.

Wskutek zamknięcia zagranicznych rynków zbytu zapanał w Hiszpanji niebawmy kryzys pomarańczowy. Około 600 tysięcy robotników, zatrudnionych w plantacjach pomarańczowych lub w domach przewozowych, stało się wskutek tego bezrobotnymi.

Wobec tego do Madrytu przybyło 200 burmistrzów i wójtów, celem przedstawienia rządowi precyzyjnej sytuacji, w jakiej znalazła się ta dziedzin przemysłu hiszpańskiego.

Domagano się obniżenia taryf kolejowych na przewóz tego owocu oraz przyjsia z pomocą eksporterom.

UWAGA.

Osoby cierpiące na oberwanie a także kobiety dołknięte jakąś chorobą wewnętrzną, powinny przeczytać z uwagą ogłoszenie na 3-ciej stronie z góry i zachować adres, gdyż będzie ono tylko RAZ a najwyżej dwa razy umieszczone.

ELIXIR 914

Żyj więcej, zadowolony z życia, zyskaj siłę i zdrowie. 1) Krew czysta, wolna od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia. 2) Znakomite przyswój, ogzem, wzrodo, swędzenia, ran i jęczmyki i t. p. 3) Znakomite zupełnie Reumatyzmu, bólow w kościach i bólu głowy. 4) Zniknięcie objawów syfilistycznych wszelkich i domagań spowodowanych przez syfilis. 5) Złotydek i kieszki w doskonałym stanie, bo «Elixir 914» nie atakuje zębów i nie zawiera joduretu. Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali, tudzież specjalistów w chorobach oczu i zębodkowych nade syfilistycznym.

Związek Polski w Kurytybie

przy ulicy Carlos de Carvalho N. 487 dnia 21 maja 1933 roku urząda o godzinie 3 ciej po południu do 11-tej w nocy

Wielkie Matinée

urozmaiczone LOTERJĄ FANTOWĄ, a do tańca przygrywać będzie doborowa orkiestra.

RODACY WSZYSZY DO ZWIĄZKU NA ZABAWĘ!

Sekretarz: J. J. Wład. Kulec.

Aluminiujum

Aluminiujum w Ortopedji. Aluminiujum używa się przy aparatach medycznych. Aluminiujum jest miękkim metalem. Zapomocą mieszaniny szlachetnych metalów, jak srebra i niklu staje się według upodobania twarde lub giętkie. W krajach europejskich i w Stanach Zjednoczonych używa się tylko Aluminiujum przy sporządzaniu sztucznych nóg, a to dlatego, że noga z Aluminiujum waży około półtora kila, a zaś noga wykonana według starego systemu waży od 3 do przeszło 4 kilo. Noga wykonana z aluminiujum jest lekka a mimo to wytrwała od ciężkiej. W Instytucie Ortopedycznym w Kurytybie, przy ulicy Trajano Reis 493 wykonuje się z aluminiujum podług wspomnianego ciężaru z gwarancją na przeszło 10 lat. UWAGA! Jeżeli może ktoś udowodnić, że noga wykonana w tym Instytucie złamała się, lub stała się nie do użytku w przeciągu 15 lat to wtedy Instytut ten oddaje całą sumę mu wpłaconą oraz zobowiązuje się wykonać gratis nową nogę.

Brzuszne pasy dla oberwanych.

Brzuszne pasy wykonuje się z aluminiujum i z elastyczno-emalowanych sprężyn w powyżej wymienionym Instytucie, które się nie łamią. Tak samo wyrabia się brzuszne pasy z aluminiujum i materji elastycznej ale bez sprężyn.

Podkładka do obuwia na płaskie stopy

Nie jest to bagatelą wykończyć podkładkę dla płaskich stóp jak to się zdaje Publiczności. Wykonuje się ją według starego systemu ze skóry i stali. Podstawa stalowa rdzewieje prędko a rdza jak wiadomo może dostać się do krwi i przeto może zaskodzić nodze. Zaś w wymienionym Instytucie wykonuje się tę podstawę dla płaskich stóp z aluminiujum używając do tego skóry zaprawionej Celuloidem, tak że nie ma obawy, aby kiedyś ona zerdzewiała.

Boleści przy porodach.

Kobiety cierpiące na macicę a niechoczące poddać się operacji, a muszą się leczyć, mogą znaleźć natychmiastową ulgę zapomocą brzusnej opaski z aluminiujum wykonanej w tym Instytucie.

INSTYTUT ORTOPEDYCZNY I MEDYCZNYCH APARATÓW
Kurytyba, Rua Trajano Reis 493

OKAZJA!

Jest do **SPRZEDANIA POWÓZ** na dwa konie w bardzo dobrym stanie wraz z podwojną uprzężą. Tak samo jest do sprzedania **ARANJA** w bardzo dobrym stanie z uprzężą i dwoma zapasowymi kołami gumowymi.
Kto reflektuje na dobrą okazję, niech nie traci czasu, lecz poprosi o informację, których udziela się w „Ludzie” od 8-11 i od 4-6.

KLINIKA DENTYSTYCZNA

Kazimierz Mitczuk
Chirurg-Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyczny.
Specjalność: Złote mostki i płyty kauuczukowe.
Aven. Luiz Xavier 128 (sobrado)
CURIYTYBA

Przedsiębiorcy i Kupcy ogłaszajcie się w „Ludzie”

LEKARZ-DENTYSTA

OSKAR OTTO JAN,
dyplomowany na Fakultecie w Ribeirão Preto, São Paulo, majster 9-cio letnia praktykę zawodową w Rio de Janeiro, S. Paulo i Paranie, otworzył klinikę chirurgiczno-dentystyczną przy ulicy Trajano Reis 505. Przyjmuje od 8-11 i od 2-6. Na życzenie przyjmuje we wieczór.

Wśród Parańskich Gospodarzy

Pod Kurytybą, w miejscowości Pilarzinho, po polsku Pielgrzymka, osiedli w r. 1871 pierwsi polscy pielgrzymi na ziemi parańskiej. Dzielną synowie Górno-Siaska: Szymon Purkot, Filip Kokot, Michał Prudło, Balcer Gbur, Andrzej Pampuch, Baltazar Gebza, August Waldera i inni, kładli podwaliny pod stan polskiego posiadania w kraju palm i pinjorów.

Z radością odpowiadam te i inne kolonie podkurytybskie. Wszędzie ziemia dobra, gliniasta, zabarwiona na ciemno-czerwony kolor. Każdy kolonista posiada przynajmniej 50 morgów ziemi. Są i tacy, którzy posiadają jej dużo więcej.

Piotr Zieliński pokazuje mi swoje grunty. Przymknął oczy i zaczął wskazywać ręką daleko! — O, tak daleko, aż po te pinjory na górze. — To wszystko moje.

To wszystko, co ksiądz widzi, to moja ciężka praca, — ciągnął dalej. — Te ręce rąbały i trzebiły lasy, co kiedyś tu stały.

Radość zwycięska skrzyła mu się w oczach, gdy wymawiał te słowa.

Zastali tu pierwsi polscy zdobywcy, 60 lat temu, dziewięć tylko las. Ścinał i palił go bez miłosierdzia. Na tej ziemi popiołem użyźnionej, sadzili i siał, omijając wystające pnie i korzenie. Później, gdy pnie wygnity, puszczoneo plugi.

Pierwszy plug! Radość ogromna rozpierala ich piersi, boć ten plug przypominał im ukochaną Ojczyznę. Więc uroczysie wprowadzali go na pole a byli i tacy, co go całowali z nadmiernego szczęścia....

— Dokończenie ustępu, oraz całą serię innych wspaniałych opisów życia kolonistów polskiego w Brazylii znajdziesz Szan. Czytelniku w świetnej książce pod tytułem „Droga Pielgrzymów” napisanej przez X. Prof. I. Posadzego, którą można nabyć w każdej obwilii po cenie 10\$000 w „Oświecie”, Aven. Jayme Reis 683 — Caixa postal 155 — Curytyba.

Obchód Konstytucji 3-go Maja w PRUDENTOPOLIS

Kolonja tutejsza święciła uroczystość naszą narodową nie 3-go ale w niedzielę 7-go maja. Jak zeszłego roku tak i tego roku pogoda była majowa, toteż solągnęto się ludzi sporo, bo wiedzieli, że będzie „coś ładnego”. — W imię hasła: Bóg i Ojczyzna pierwszą część uroczystości odbyła się w kościele przepelnionym po brzegi wiernymi z okolicznościowym kazaniem. Druga

część obchodu miała miejsce w sali Domu Parafjalnego. Program przedstawiał się następująco:
1) Hymn narodowy polski i brazylijski, 2) wiersz: Trzeci Maj, 3) śpiew dzieci: Witaj majowa jutrenko, 4) przemowa X. Za brzeskiego, 5) taniec cyganek, 6) wiersz „Co to Polska”, 7) chó: „Kołysanka wiejska”, 8) wiersz: Polska mowa, 9) gimnastyka rytmiczna, 10) chó: „Rozkwitają pa-

ki białych róż”, 11) wiersz: „Czem ja będę”, 12) chó: „Jeszcze jeden mazur dzisiaj”, 13) śpiew dzieci: „Choć na cudzym”, 14) chó: „Nie wyganaj owczareczku”, 15) korowód dzieci, 16) chó: „Trąbki myśliwskie tra-la-la”, 17) „Nie rzucim Ziemi”, 18) chó: Polka, „A czy znasz ty bracie młody”, i mazur!

Artystyczne występy chóru prudento-polskiego znane już są w samej stolicy parańskiej, na pochwałę tegoż i jego niestrudzonego dyrygenta X. Orszulika wystarczy dodać, że repertuar wciąż się powiększa i że lotu nie obniżył, ale owsem doskonali się coraz więcej.

Na specjalne wyróżnienie zasługują cyganki, które swolm fascynującym tańcem skupiły uwagę widzów. Nawet sama Jejmóść Królowa Polski (dziwne to brzmi w czasach republikańskich!) przypatrzyła się im z zaniemieniem i szczerą uwagą. Właściwie, tak nam powszechnie znane z swolch „zalet” i szluzek.

Rzęsiste oklaski, jakimi sala zahaćwała po skończonym tańcu, świadczyły najlepiej, że zapadł do gustu. — Takoz i dzieci podziwiać należało, z jaką fantazją, odwagą i śmiałością występowały wobec publiki — a to wszystko robi szkoła. Cześć tym rodzicom, którzy na tyle są rozgarnięci i regularnie posyłają swe dzieci do szkoły i uiszczają należną opłatę, — bo ich potomstwo wyjdzie na ludzi porządných, światłych a rozumnie myślących obywateli, a nie takich niedoradów i mazzajów, jakimi stają się nieuk. Specjalne podziękowanie należy się Siostrze Miłosierdzia za ochotną współpracę. **Wiarus.**

Sklep Artykułów Spożywczych

Rocha Piekarza i Tomasza Kubisa

Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkta krajowe. — Posiadamy świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJEMY NAJLEPSZE

Nawozy Sztuczne i Makę Kostną
PRACA COKONEL ENEAS 30, RÓG SÃO FRANCISCO — CURIYTYBA

WIELKA LIKWIDACJA

CASA INGLESIA

Rua 15 de Novembro, 245

Jedwab na suknie i płaszcz, „Draps”, „Kahás”, materiał welniany na suknie; płaszcz „Draps” i z Kashá dla panien. Swetry, o-buwie i skarpetki, pończochy, ponczoski oraz wiele innych materj-
łów, które sprzedajemy po cenach bardzo niskich.

Kto zakupi ponad 10\$000, otrzymuje 10% zniżki.

Zobaczcie naszą wystawę! Skorzystajcie z okazji! Kupujcie tylko w składzie popularnym

CASA INGLESIA

Rua 15 de Novembro 245.

Apteka Tell

DROGARIA

Sigel Etzel & Cia.

Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne.

Vermicida Tell wróg robaków i glist Farby Tell najlepsze do farbowania ubrań i sukienek.

Fermento Tell ekonomiczne drożdże do ciasta i chleba.
Recepty lekarskie załatwia się rzetelnie i sumiennie.

ŚLUBNE ZŁOTE PIĘŚCIONKI BARDZO TANIE.

Wyrobia i naprawia biżuterję złote, srebrne i t. d. oraz zegarki z gwarancją. Złoci, srebrzy w ogniu.

Kazimierz Wojnarowski
Rua Barão do Rio Branco N. 338 — Kurytyba, obok Hotelu Jonscher.

APTEKA HUMANITARIA — DROGARIA

Rua Dr. Trajano Reis N 3 — Curytyba

Wszelki wybór lekarstw i preparatów krajowych i zagranicznych po cenach niskich.
Recepty lekarskie załatwia się prędko i sumiennie.

POLSKI HOTEL

HOTEL MARTINS

Właściciel: M. Jaruga

RUA RIACHUELO N. 114 — CURIYTYBA — Paraná

Naprzeciw Pałacu Muncyjalnego, róg Placu Dr. Gen. Marques, Caixa Postal 463 Tel 989.

Kuchnia pierwszorzędna. Urządzenia wspaniałe w modnym żelazobetonowym pałacyku z wszelkimi wygodami i higieną. 60 pokojów urządzo-
nych z komfortem. — Ceny przystępne.

Konstruktorzy

Bracia Kowalczykowie

Spółka

Graczykowski

Rua Martins Affonso 522 i Rua Augusto Stellfeld 1136 w KURYTYBIE

Podejmują się budowy kamienie, wll w najrozmaitszych stylach, kościołów, szkół, parków, grót, ogrodzeń muirowanych.

Wykonują tak po miastach jak i po kolonjach.

Głodomory i tłuściochy

OZŁOWIEK, KTÓRY WAŻY 490 KILOGRAMÓW

Jak długo może człowiek znosić głód zupełny, trudno jest określić. Przy zupełnym nieopiekaraniu pokarmów oraz wody, dorosły człowiek ginie mniej więcej po 10-ciu dniach, dziecko po 5 dniach. Śmierć następuje wówczas, gdy waga człowieka spadnie do połowy, a u dzieci do 1/4 wagi normalnej.

Z historii jednak wiadomo, że niektórzy ludzie znosili głód wprost legendarnie długo. W roku 1831 pewien pensjonariusz więzienia w Tuluzie nie przyjmował żadnego pokarmu prócz wody przez 63 dni, poczem zmarł. W czasie wiałkiej wojny, Mac Swiney, burmistrz irlandzkiego miasta Corck, uwielżony, urządził dobrowolną głodówkę protestacyjną, która trwała 75 dni. Amerykanka Ingran, dotknięta katelepsią, nie przyjmowała pokarmów przez 203 dni. Stračila w tym czasie na wadze 67 kg. ze 105 na 38 kg.

Różni zawodowi głodomorzy, produkując się, nie przyjmują pokarmów przez 30, 40 a nawet 50 dni. Dochodzi jednak u nich między innymi do osłabienia czynności serca i oddychania, obniżenia ciśnienia krwi, początkowo szybkiego, później wolnego spadku wagi ciężaru ciała. Głodzony gorzej znosi różne trucizny i jest mniej odporny na działanie zarazków. Długotrwały głód sprawdza wyższenie ustroju wskutek używania własnych tkanek na potrzeby życiowe. Najszkliciej ulega zużyciu tłuszcz, którego człowiek może utracić 95 proc. Zmniejszają się również mięśnie, zmniejszona, wątroba, trzóska, kości. Nie ulegają zużyciu tylko nerwy i mięsień sercowy.

Ścisłe i dłużej trwające posty, przeprowadzone racjonalnie, mogą być dla zdrowia korzystne, po ich ukończeniu bowiem przychodzi do żywszej odnowy tkanek i krwi.

Nadmiernie spożywanie pokarmów prowadzi zazwyczaj do chorobliwej otyłości, o której mówimy wówczas, jeśli waga ciała wyższa jest o 30 proc. ponad normę. Przyczyną otyłości chorobliwej mogą być również czynniki wewnętrzne. Oczłowiek tyje wówczas mimo, że nie pobiera nadmiaru pokarmów. Według statystyki Boucharda — 40 proc. przypadków otyłości chorobliwej powstaje wskutek przekarmienia czyli obżarstwa, 37 proc. wskutek braku ruchu, a tylko 23 proc. z powodów wewnętrznych od nas niezależnych.

U większości ludzi, cierpiących na chorobliwą otyłość ciężar ciała wynosi około 100 kg. W wyjątkowo ciężkich przypadkach chorobliwej otyłości ciężar ciała może dojść do 300 kg, a nawet w jednym wypadku — jak podaje prof. Kraus — do 490 kg. niejaki Wadd, jest najcięższym oczłowiekiem, jakiego zna literatura lekarska całego świata.

KOLEJARZE.

Pociągi jeżdżą coraz szybciej. Służba kolejarzy staje się coraz uciążliwsza.

— Pomyśl tylko człowieku: przed stu dwudziestu laty wcale jeszcze nie było kolej...

— Tak, tak; wtedy to dla nas kolejarzy były złote czasy.

Pierwszorządny Skład Polski Artykułów Spożywczych Władysława Józefa Brzezińskiego

przy RUA IGNACIO LUSTOZA 41, róg RUA DUQUE de OAXIAS

Każdy chce kupić dobrze i tanio a zwłaszcza w czasie kryzysu. Otóż w moim składzie można kupić tanio i dobre artykuły spożywcze jak: **cukier, mąkę, ryż, ziemniaki**, otręby i dużo innych artykułów w ten zakres wchodziących. — Najrozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne. — Narzędzia kuchenne stolowe; narzędzia do uprawy ogrodów.

Posiadam artykuły tylko w najlepszym gatunku i sprowadzam je bez pośredników za gotówkę i dlatego mogę sprzedawać je bardzo tanio. Proszę odwiedzić mój skład.
Władysław Józef Brzeziński.

Kto chce jechać do POLSKI lub z Polski do BRAZYLJI niech się uda tylko do solidnej Kompanii Okrętowej

„Chargeurs Reunis” i „Sud Atlantique”

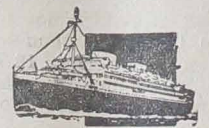
JEDNOLITA TRZECIA KLASA. KOMPANJA TA SPRZEDAJE BILETY BEZPOŚREDNIO DO KAŻDEGO MIASTA W POLSCE i odwrotnie bilety -chamada- z Polski do Brazylii.
Stała bezpośrednia komunikacja z polskiego portu Gdynia z Brazylią i Argentyną.
Doskonała organizacja przy sprowadzaniu rodzin ze wszystkich miast Europy Centralnej a szczególnie z POLSKI.
Informacje w języku polskim i brazylijskim udziela **P. TEOFIL G. VIDAL**
Curityba -- Praça Carlos Gomes 315-321
Paraná

PALENIE I MIELENIE SŁYNEJ Kawy Tigre
Kawa ta jest palona znakomicie według najnowszego systemu.
AVENIDA SIMÃO BOLIVAR N. 415 (Dawniej Assunguy)
Telefon 5-1-1 — CURITYBA.
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH SKLEPACH.

Pijcie Kawę Tosca
NAJSMACZNIEJSZY NAPÓJ CODZIENNY.
Do nabycia we wszystkich sklepach.

Panie i Panienki!
Krem Piękności
ANTISARDINA
leczy bezwzględnie zupełnie: **piegi, pryszcze, plamy i inne wady skóry.**
Spróbujcie a przekonacie się o wyniku tego kremu.
Do sprzedania we wszystkich aptekach.

Mala Real Ingleza

•ALCANTARA• 20 go Maja do Rio, Madeira, Lissabon, Leixões (via Lissabon), Vigo, Cherbourg i Southampton.
— 0 —
Do Montevideo i Buenos Aires:
Arlanza 23 Maja
H. Patriot 30 „
Asturias 5 Czerwca
H. Monarch 13 „
— 0 —
Z Santos do Europy:
Alcantara 20 Maja
H. Princes 22 „
Murillo 29 „
Arlanza 3 Czerwca

Sprowadza się sztykarty 3-ciej klasy, do Europy: jak do Polski, Lotwy, Irlandii, Czechosłowacji, Jugosławii, Austrii, Rumunii, Bessarabji.
Informacji udziela Agencja:
Cia Marte
Rua 15 de Novembro 257-261 — Caixa postal 220 — CURITYBA

Casa Jaragua
Telefon 403
przy Avenida João Pessoa Nr. 10 (dawniej Av. Luiz Xavier) — Curityba.
skład serów, masła, wędlin najrozmaitszego gatunku, jaj, szynki, salami i t. p. Artykuły te są sprowadzane z najtańszych i najlepszych fabryk. Artykuły pierwszorządne. Ceny są bardzo niskie.
Obsługa w polskim języku.

„A Vencedora”
Fabryka cukierków i karmelków w najlepszych gatunkach i w papierki owijanych.
Cukierki malinowe, kokosowe, miętowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gumowe. — Procz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Uprasza się Szan. Rodaków o łaskę we przekonanie się że są najtańsze i najlepsze w Kurtybia.
FRANCISZEK LACHOWSKI
Curityba — Rua Cabral N 451 — Curityba

Wapno, cement, cegły, piasek, dachówki, drzewo do budowl, farby i t. p.
MACEDO & CIA
Posiadają największy skład wszelkiego **MATERJAŁU DO BUDOWLI** którego dostarczają w małej i wielkiej ilości — Wykonują plany i kosztorysy. — Udzielają wszelkich informacji.
Rua João Negrão N. 621 — CURITYBA
Telefon 896 — Caixa postal 387

RODOLPHO STROBEL
PRACA CORONEL ENEAS Nr. 119.
Curityba — Telefon 197.
Wielki Skład: Wapna, Posadzek, Cegiel, Dachówek Francuskich płaskich i okrągłych, Cementu, Bur Kamiennych różnej wielkości. Sprowadzam wprost z najlepszych i najtańszych Fabryk zagranicznych: Sztaby żelazne do betonu do budowl nowoczesnej, Cement, oleje, farby, pokosty, oraz wszelkie przyrządy do ustępów, kafele, rury galwanizowane, dachówki ogniotrwałe.

POLECAMY
ZNAWCOM I OSOBOM DOBREGO SMAKU: — PIWO JASNE I CIEMNE W WIEKSIZYCH BUTELKACH I W MNIEJSZYCH BUTELKACH I W MAŁYCH BECZULKACH.
Pięć gatunków napoiw **Agua Tonic, Guarana, Gazoza i Woda Stołowa •CRUZEIRO•** są nie do zastąpienia. Browar **•CRUZEIRO•** założony w roku 1870. — Telefon: 495 i 751 — CURITYBA

Chcecie mieć Szan. Paal dobrze wykonaną suknię, to proszę się udać do
„A Elegante”
do Zakładu miod i konfekcji. — Rua 15 de Novembro 51.
EMILIO MEISTER.

Pierwszorządny Polski Skład **ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH**
STANISŁAWA POPIELA
Rua Floriano Peixoto Nr. 2331 — CURITYBA
Artykuły spożywcze w najlepszym gatunku sprowadzane bez pośredników za gotówkę. — Najrozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne.
Kupuje wszelkie produkty kolonialne i płaci za nie dobrze.

Przygody dwóch młodych dziewcząt ZAMIAST NIEZWYKŁYCH WRAŻEŃ. DŁUGA WĘDRÓWKA PIECHOTA

Częstochowa była miejscem tragicznego zajścia. Więcej coprawda komicznego, niż tragicznego. Rzecz przedstawia się następująco:

Młody ziemianin, p. Edward K., przyjeżdżał często do Częstochowy własnym samochodem i od pewnego czasu spotykał dwie młode panienki, które w niezwykły sposób atakowały go spojrzeniami i uśmiechami. Dziewczęta były ładne, jednak ziemianin dziwnie jakos nie zdradzał ochoty do zawarcia z niemi znajomości. Wreszcie, zniecierpliwiony zachowaniem się panienek, postanowił dać im nauczkę.

Kiedy dziewczęta przechodziły o zwykłej porze przez ulicę, spotkały przedmiot swych uwlebień, młodego ziemianina, który stał przy pięknym nowym samochodzie. Dziewczęta uśmiechnęły się zalotnie, a pan K. wylotnym ruchem zaprosił je do wne-

Deszcze ryb, zboża i ptaków

Pewnego farmera amerykańskiego spotkała ubiegłego roku przygoda, którą sam uważał prawie za sen. Nadciągająca burza nakłoniła go do zejścia z pola. Zaledwie zdolał schronić się pod dach, gdy wśród rozszalałej wichury lunął straszliwy deszcz. Ilec, o dźwio, z deszczem spadały na ziemię ryby, mniejsze i większe, żywe i nieżywe i to w tak wielkich ilościach, że pokryły literalnie całą farmę, podwórze, ogrody i dachy. W pewnej chwili deszcz ryb usiał tak nagle, jak nagle był się pojawił,

czeni, jak naprzykład Aleksander Humboldt dopatrywali się jej w wybuchach wulkanicznych, inni znowuż w trzęsieniu ziemi. Kwestję tę wyjaśnił badacz amerykański Gudger, który od dłuższego czasu zajmował się jej badaniem. Deszcz ryb według niego, powodują powstające na morzu trąby wodne, które z olbrzymią siłą porywają wraz z masami wody także pływające w niej ryby. Na lądzie trąby wodne powoli tracą swą siłę a ryby wraz z wodą spadają na ziemię. Bywa, że takie trąby wodne pędzą z szaloną szybkością kilkadziesiąt kilometrów.

W starych kronikach wyczytać można także o deszczu zboża i ptaków, szczególnie przepiórek.

KONSUL ZABAWIŁ SIĘ W AMBASADORA.

Do portu nowojorskiego zawinął okręt niemiecki „Bremen”, na którego pokładzie przybył nowy ambasador niemiecki Luther. Według utartego zwyczaju, gro- no dziennikarzy udało się na pokład okrętu, celem odbycia wywiadu z nowym przedstawicielem rządu niemieckiego. Gdy dziennikarze stanęli przed drzwiami kabiny ambasadora, zastąpił im drogę hitlerowiec Klep, który został świeżo mianowany konsulem generalnym w Nowym Jorku na miejsce żyda Schwartza. P. Klep oświadczył dziennikarzom, że ambasador nie udzieli im wywiadu, wbrew utartym zwyczajom i zaprowadził ich do salonu przyjęć, gdzie zaczął im odczytywać przygotowany uprzednio przez ambasadora komunikat prasowy. Na tę chwilę wszedł do salonu ambasador. Z widocznym wzburzeniem ambasador wyrwał z rąk konsula komunikat,

poczem odczytał go do końca osobliście. Zajście to wywołało na łamach prasy amerykańskiej liczne komentarze.

BARBARZYŃSKI POGRZEB CZAROWNICY NA RUSI PRZYKARPACKIEJ.

W gminie Nagiluczka na Rusi Przykarpackiej wydarzył się wypadek barbarzyńskiego zbeszczenia zwłok.

W wiosce tej zmarła w tych dniach pewna starszka, która uchodziła za „czarownicę”. Ludność miejscowa obawiała się, że zmarła będzie w dalszym ciągu z zaświata uprawiała swoje „czarodziejskie sztuczki”, wobec czego postanowiła zapobiec temu niebezpieczeństwu przez wypędzenie „złego ducha” z trupa starszki.

W tym celu do podeszwy lewej nogi zmarłej przybito gwoździami podkowie. Następnie usta, zalkano jej makiem, a uszy zapchano czosnkiem. Po tych przygotowaniach musiała pewna młoda dziewczyna objąć zwłoki czarownicy żelazną łopata, aby w ten sposób wypędzić złego ducha ze zmarłej.

Gdy ceremonia ta została już dokonana, zniszczono ową żelazną łopata, tudzież spalono wszystkie przedmioty, znajdujące się w pokoju zmarłej. Zwłoki „czarownicy” pogrzebano poza obrębem cmentarza.

Osobiłwym tym wypadkiem, przypominającym istotnie mroczne czasy średniowiecza, zajmuje się obecnie żandarmerja, której śledztwo jest jednak bardzo utrudnione wobec biernego oporu wszystkich mieszkańców wsi.

Wesoły kącik WYROK.

W jednym małym miasteczku bawarskiem, sąd składający się z burmistrza i radnych gminy, skazał pewnego przestępcę na śmierć przez powieszenie. Kał, którego miano sprowadzić z miasta powiatowego, zażądał sto marek za swe czynności. Niestety kasa gminy nie posiadała tak wielkiej sumy. Zwołano radnych na posiedzenie. Po dłuższej dyskusji, wstał jeden z radnych i rzekł:

— Stawiam wniosek, by skazanemu dać 10 marek, i niech się sam powiesi.

MOŻE?

— Kiepsko się uczysz, mój synu. W twoim wieku umiałem już o wiele więcej.
— Może tatuś miał lepszych profesorów...

UDERZ W STÓŁ...

Wojciechowa o mocno ozerwonym nosie wraca z jarmarku ze swym mężem, który dźwiga nowo kupioną piłę. Po drodze małżonkowie spotykają sąsiada Michała, również cieślę. Michał patrzy na nową piłę i mówi:

— Wojciechu, a gdzież to waza „stara” piła?
— Gdzież piła, tom piła — ale nie za twoje pieniądze! — wola rozindyożona Wojciechowa.

Z ZASADY.

— Absolutnie, nie daję nic żebrakom! Jajmużnę mogę dać tylko naprawdę ubogim.
→ Dobrze, ale jak stwierdzisz, że to rzeczywiście ubogi.
— Prawdziwie biedny jest za dumny, żeby brać jajmużnę.